

РЕШЕНИЕ

КАРАР

05.11.2019

Күләгәш авылы

номер 49-1

Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы «Күләгәш авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003, 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 02.03.2007, 25-ФЗ номерлы Федераль закон, «Хайваннар белән жаваплы эш итү һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 27.12.2018, 498-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Күләгәш авыл җирлеге Уставы нигезендә, Күләгәш авыл җирлеге Уставына Татарстан Республикасы Әгерҗе районы прокурорының 28.03.2009 № 02-08-01/51 протестын һәм Россия Федерациясе Юстиция министрлыгының Татарстан Республикасы буенча идарәсенә «Муниципаль хокукый акт проектын карау турында» 25.10.2019, № 02-834ЭП язма мөрәҗәгатә буенча тәкъдимнәрен исәпкә алып, Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Күләгәш авыл җирлеге **КАРАР БИРДЕ:**

1. Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының «Күләгәш авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кабул итәргә (кушымта итеп бирелә).

2. Әлеге карарны дәүләт теркәве өчен Россия Федерациясе Юстиция министрлыгының Татарстан Республикасы буенча идарәсенә жиберергә.

3. Әлеге карарны, дәүләт теркәвенә алынганнан соң, Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Күләгәш авыл җирлегенә мәгълүмат стендларына урнаштыру юлы белән, шулай ук Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Күләгәш авыл җирлегенә рәсми сайтында Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составында <http://agryz.tatarstan.ru> һәм Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында <http://pravo.tatarstan.ru> игълан итәргә.

4.Әлеге карар рәсми басылып чыкканнан (халыкка игълан ителгәннән) соң үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Совет рәисе,
Авыл жирлеге башлыгы

Ю.Н. ВАСИЛЬЕВ

Татарстан Республикасы
 Әгерҗе муниципаль районы
 Күләгәш авыл җирлегенә
 Советының 05.11.2019 № 49-1
 номерлы карарына кушымта

**Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының
 «Күләгәш авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә
 Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр**

1. 5 статьяның 4 пунктының түбәндәгә редакциядә баян итәргә:

«Авыл җирлегенен җирле әһәмияттәгә мәсьәләләренә санап кителгән пунктларда каралган мәсьәләләр керә: 1-3, 9, 10, 12, 14, 17, 19 (шәһәр урманнарын, җирлекнен торак пунктлары чикләрендә урнашкан махсус сакланыла торган табигать территорияләре урманнарын куллану, саклау, яңадан торгыздан тыш), 20 (Россия Федерациясенең гражданның законнары нигезендә үзирекле корылмаларны сүтү турында Карар кабул итү, үзирекле корылманы сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү өлешендә), «Җирле үзидарә оештыруның гомуми принципнары турында» 06.10.2003 ел, 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешенен 21, 28, 30, 33 статьялары. Татарстан Республикасы законнары һәм алар нигезендә кабул ителгән муниципаль район Уставы һәм авыл җирлекләре уставнары белән әлеге законның 14 статьясындагы 1 өлешендә каралган башка мәсьәләләр дә Җирле үзидарә оештыруның гомуми принципнары турында» 06.10.2003 ел, 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешенен 23 пунктнда каралган җирле әһәмияттәгә мәсьәләдән тыш) беркетеләргә мөмкин.».

2. 6 статьяның 1 пунктндагы 12 пунктчаны түбәндәгә редакциядә бирәргә:

«12) Авыл җирлегенә территориясендә яшәүче хужасыз хайваннарға карата гамәлләр эшчәнлеген башкару».

3. 19 статьяны түбәндәгә редакциядә баян итәргә:

«Статья 19. Жәмәгать тыңлаулары, фикер алышулар.

1. Җирле әһәмияттәгә мәсьәләләр буенча муниципаль норматив хокукый актлар проектнары буенча фикер алышу өчен җирлек Советы, җирлек башлыгы катнашында жәмәгать тыңлаулары үткәреләргә мөмкин.

2. Жәмәгать тыңлаулары халык, җирлек советы яки җирлек башлыгы инициативасы буенча үткәрелә.

Халык яки авыл җирлегенә Советы инициативасы белән үткәрелә торган жәмәгать тыңлаулары җирлек Советы, ә җирлек башлыгы инициативасы белән - җирлек башлыгы тарафыннан билгеләнә.

3. Жәмәгать тыңлауларына чыгарылырга тиеш:

1) Устав проекты, шулай ук әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кергү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, Уставны әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында Уставка Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе нигезләмәләрен төгәл кабатлау рәвешендәге үзгәрешләр кертелгән очраклардан тыш;

2) жирлек бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

3) жирлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проекты;

4) муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору өчен, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору өчен, жирлекне үзгәртеп кору турында сораулар тавыш бирү юлы белән йә гражданныр жыеннарында белдерелгән муниципаль берәмлек халкының ризалыгын алу таләп ителә.

4. Жәмәгать тыңлаулары уздыру турындагы карар, гамәлдәге законнарда башкача каралмаган булса, тиешле орган яисә муниципаль норматив хокукый акт проектын жирлекнең вазыйфай заты карап тикшергәнгә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

5. Аларны үткәрү вакыты һәм урыны күрсәтелгән һәм халык алдында тыңлауларга чыгарыла торган тиешле муниципаль норматив хокукый акт проекты Күләгәш авыл жирлегенә торак пунктлары территориясендә Күләгәш авылы, Чкалов урамы 3нче йорт адресы буенча махсус мәгълүмат стендларында халыкка игълан ителергә яки «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Күләгәш авыл жирлегенә рәсми сайтында <http://agryz.tatarstan.ru> веб-адресы буенча, әгәр гамәлдәге законнарда башка срок каралмаган булса, жәмәгать тыңлаулар үткәрелгән көнгә кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча, урнаштырылырга тиеш.

6. Халык алдында тыңлаулар үткәрү турында карар басылып чыккан көннән алып һәм аларны уздыру көненә кадәр жирлек халкы жирлек башлыгына халык алдында тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәлә буенча язма тәкъдимнәр һәм искәртмәләр, шул исәптән муниципаль норматив хокукый акт проектына төзәтмәләр һәм башка тәкъдимнәр жиберергә хокуклы. Авыл жирлегә башлыгы килгән тәкъдимнәрне һәм искәртмәләрне гомумиләштерүне оештыра. Күрсәтелгән тәкъдимнәр һәм искәртмәләр халык тыңлауларында катнашучылар игътибарына житкерелә.

7. Жәмәгать тыңлаулары, әгәр гамәлдәге законнарда башка срок каралмаган булса, муниципаль норматив хокукый акт проекты каралган көнгә кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча уздырыла. Жәмәгать тыңлауларына белгечләр, экспертлар, кызыксынган затлар чакырыла. Жәмәгать тыңлауларында жирлектә яшәүче һәркем катнашырга хокуклы.

8. Жәмәгать тыңлауларын уздыру йомгалары буенча муниципаль норматив хокукый акт проекты тыңлауларга кабул итү компетенциясенә

кертелгән жирле үзидарә органнары һәм жирлекнең вазыйфаи затлары тарафыннан мәжбүри каралырга тиешле тәкъдимнәр кабул ителә.

9. Жәмәгать тыңлауларының нәтижәләре, кабул ителгән карарның дәлилле нигезләнүен дә кертәп, Күләгәш авыл жирлегә торак пунктлары территорияләрендәге Күләгәш авылы, Советская урамы, 43нче йорт адресы буенча махсус мәгълүмат стендларында халыкка игълан ителергә яки «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Күләгәш авыл жирлегенә рәсми сайтында <http://agryz.tatarstan.ru/rus/poselenia.htm> веб-адресы буенча, әгәр гамәлдәге законнарда башка срок каралмаган булса, тыңлаулар уздырганнан соң 5 көннән дә соңга калмыйча урнаштырылырга тиеш.

10. Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү тәртибе жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм муниципаль берәмлек халкына тыңлаулар уздыру вакыты һәм урыны турында алдан хәбәр итүне, муниципаль хокукый акт проекты белән алдан танышуны, муниципаль берәмлек халкының тыңлауларда катнашуын, кабул ителгән карарларның дәлилләнүен нигезләнүен дә кертәп, тыңлаулар нәтижәләрен бастырып чыгаруны (халыкка игълан итүне) тәмин итә торган башка чараларны күздә тотарга тиеш.

11. Генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияләре межалау проектлары, территорияләре төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән документларның берсенә, жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектның шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү турындагы карарларның проектларына, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү турындагы карарлар проектларына үзгәрешләр кертүне күздә тотарган проектлар буенча, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә расланган кагыйдәләре булмаганда, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән бер төрен үзгәртү мәсьәләләре буенча жәмәгать фикер алышулары яки ачык тыңлаулар үткәрелә, аларны оештыру һәм үткәрү тәртибе, шәһәр төзелеш эшчәнлегә турындагы закон нигезләмәләрен исәпкә алып, жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.».

4. Уставның 22 статьясындагы 4 пунктны яңа редакциядә баян итәргә:

«Статья 22. Гражданнар жыены.

1. Гражданнар жыены жирле үзидарә халкының турыдан-туры гамәлгә ашырылуы һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуы формасы булып тора.

2. Гражданнар жыены «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясында һәм «Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының «Күләгәш авыл жирлегә»

муниципаль берәмлеге составына керүче торак пунктларда гражданнар жыенын үткөрүне эзерләү тәртибе турында” Нигезләмә нигезендә уздырыла.

3. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясында каралган гражданнар жыены анда торак пункт яки жирлектә яшәүчеләрнең сайлау хокукына ия яртысыннан артыграгы катнашуда вәкаләтле. Торак пунктта әлеге торак пунктта яшәүчеләрнең сайлау хокукына ия булган яртысыннан артыгы бер үк вакытта бергә булу мөмкинлеге булмаса, гражданнар жыены әлеге Устав нигезендә гражданнар жыенын үткөрү турында Карар кабул ителгән көннән бер айдан да артмыйча этаплап уздырыла, ул Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Күләгәш авыл жирлегендә гражданнар жыенын эзерләү һәм үткөрү тәртибе турында Нигезләмә белән расланган тәртиптә оештырыла. Шул ук вакытта элек гражданнар жыенында катнашкан затлар тавыш бирүдә киләсе этапларда катнашмый. Гражданнар жыены карары кабул ителгән дип санала, әгәр аның өчен тавыш биргән жыенда катнашучыларның яртысыннан артыгы тавыш бирсә.

4. Гражданнар жыены авыл жирлеге башлыгы яисә 10 кешедән ким булмаган сайлау хокукына ия булган торак пункт халкы төркеме инициативасы буенча чакырыла ала.

5. Жыенны үткөрү инициативасын хуплау өчен жыелырга тиешле имзалар саны сайлау хокукына ия булган, шушы жирлектә даими яки нигездә яшәүче, яшәү урыны буенча теркәлгән гражданнар санының 5 процентын тәшкил итә, ләкин 25тән дә ким булмаган имза була алмый.

6. Авыл жирлеге башлыгы чакыра торган халык жыены жирлек башлыгы карары белән билгеләнә, ә халык инициативасы белән чакырыла торган халык жыены жирлек Советы карары белән билгеләнә.

7. “Торак пунктта яшәүчеләр гражданнар жыенын уздыру вакыты һәм урыны турында алдан ук хәбәр ителә, Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының “Күләгәш авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге составына керүче торак пунктларда гражданнар жыенын үткөрүгә эзерлек тәртибе турында” Нигезләмәдә билгеләнгән тәртип нигезендә, гражданнар жыенына чыгарыла торган мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый акт проекты һәм материаллар белән алдан ук танышалар.

8. Жыенда кабул ителгән карарлар муниципаль хокукый актлар булып тора, жирлек башлыгы тарафыннан имзалана һәм Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертелергә тиеш.».

5. 29 статьяның бичы пункттын түбәндәге редакциядә бирергә:

«6. Депутатлар 2008 елның 25 декабрэндәге 273-ФЗ номерлы "Коррупциягә каршы тору турында" Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләргә, тьюларны, бурычларны үтәргә тиеш. 2008 елның 25 декабрэндәге 273-ФЗ номерлы "Коррупциягә каршы тору турында" Федераль закон, 2012 елның 3 декабрэндәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон, "Дәүләт вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка

6.2-2. Депутатка карата элеге статьяның 6.2-1 өлешендә күрсәтелгән жаваплылыкны куллану турында Карар кабул итү тәртибе Татарстан Республикасы Законы нигезендә муниципаль хокукый акт белән билгеләнә.

6.3. Муниципаль вазыйфаларны биләүче затларның керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә жирле үзидарә органнарының рәсми сайтларында урнаштырыла һәм (яки) муниципаль хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә массакүләм мәгълүмат чараларына бастырып чыгару өчен бирелә.».

6. 29 статьяның 7-10 пунктларын яңа редакциядә бирергә:

«7. Үз вәкаләтләрен даими нигездә башкаручы депутатлар хокуклы түгел:

1) эшмәкәрлек эшчәнлегенә белән шәхсән яки ышанычлы затлар ага шөгыйльләнергә, коммерция оешмасы белән идарә итүдә яки коммерцияле булмаган оешма (Россия Федерациясе субъекты муниципаль берәмлекләре советы идарәсендә, муниципаль берәмлекләренң башка берләшмәләрендә, сәяси партиядә, Профсоюзда, билгеләнгән тәртиптә теркәлгән катнашудан, башка ижтимагый оешма, торак, гараж кооперативларында, бакчачылык, яшелчәчелек кооперативларында съездда (конференциядә) яки башка гомуми жыелышта катнашудан тыш) катнашырга, Россия Федерациясе Президенты яки Россия Федерациясе Хөкүмәте акты нигезендә оешманың коллегияль органы эшчәнлегендә түләүсез нигездә катнашудан тыш, гамәлгә куючысы (акционеры, катнашучысы) муниципаль берәмлек булган, муниципаль милектә булган оешманы яки идарә итүне гамәлгә куючы вәкаләтләрен жирлек исеменнән гамәлгә кую тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар (устав капиталында катнашу өлешләре) нигезендә, гамәлгә куючысы (акционеры) булган оешманың идарә һәм ревизия комиссиясе органнарында жирлек мәнфәгатләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү; федераль законнарда каралган башка очракларда;

2) мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижат эшчәнлегеннән тыш бүтән түләүле эшчәнлек белән шөгыйльләнергә. Шул ук вакытта укытучылык, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек, әгәр Россия Федерациясенәң халыкара шартнамәсе яисә Россия Федерациясе законнары белән башкасы каралмаган булса, чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданнылыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый;

әгәр Россия Федерациясенәң халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаса, Россия Федерациясе территориясендә эш итүче коммерцияле булмаган хөкүмәткә карамаган чит ил оешмаларының һәм аларның структур бүлекчәләренәң идарә органнары, попечительләр һәм күзәтүчеләр советлары, бүтән органнары составына керергә;

7.1. Граждан контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасына билгеләнә алмый, ә муниципаль хезмәткәр якын туганлык яисә туганлык (ата-аналары, хатыннары, балалары, абыйлары, апалары, шулай ук абыйлы-сеңелле, ата-аналы, ирле-хатынлы балаларының балалары) очрагында контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын били алмый.

8. Депутатларның жинаять яисә административ жаваплылыкка тартканда, аларны кулга алганда, кулга алганда, тентүдә, сорау алганда, башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылганда, шулай ук алар биләгән торак һәм (яки) хезмәт урыны, аларның багажы, шәхси һәм хезмәт транспорт чаралары, алар тарафыннан кулланыла торган элемтә чараларын язганда, алар тарафыннан кулланыла торган документлар федераль законнар белән билгеләнә.

9. Депутатлар әйтелгән фикер, тавыш биргәндә чагылдырылган позиция һәм депутат статусына туры килә торган башка гамәлләр өчен, шүл исәптән үз вәкаләтләре вакыты чыкканнан соң да, жинаять яисә административ жаваплылыкка тартыла алмый. Әлеге нигезләмә депутат тарафыннан халык алдында мыскыл итү, яла ягу яки Федераль закон белән каралган башка хокук бозуларга юл куелган очрақларга кагылмый.

10. Даими нигездә вәкаләтләр башкаручы депутатлар граждан, административ яки жинаять эше яки административ хокук бозу турындагы эш буенча сакчы яки вәкил (законлы вәкиллек очрақларыннан тыш) сыйфатында катнаша алмый.».

7. 48 статьяның 2 пунктында 14 абзацны түбәндәге редакциядә бирергә:

«- авыл жирлеге территориясендә яшәүче хужасыз хайваннарға карата гамәлләр эшчәнлеген башкару».

8. 84 статьяның 1пунктын түбәндәге редакциядә бирергә:

«1. Дәүләт (муниципаль) финанс контроле бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган хокукый актлар, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан физик затларға башка түләүләр буенча гавами норматив йөкләмәләр һәм йөкләмәләрне билгели торган хокукый актлар нигезләмәләрен үтәүне тәмин итү, шулай ук дәүләт (муниципаль) контрактлары, бюджеттан акча бирү турында килешүләр (килешүләр) шартларын үтәү максатларында гамәлгә ашырыла.

Дәүләт (муниципаль) финанс контроле тышкы һәм эчке, башлангыч һәм аннан соңгыларға бүленә.».

9. 84 статьяның 2,3 пунктларын түбәндәге редакциядә бирергә:

«2. Дәүләт (муниципаль) финанс контроле бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган хокукый актлар, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан физик затларға башка түләүләр буенча гавами норматив йөкләмәләр һәм йөкләмәләрне билгели торган хокукый актлар нигезләмәләрен үтәүне тәмин итү, шулай ук дәүләт (муниципаль) контрактлары, бюджеттан акча бирү турында килешүләр (килешүләр) шартларын үтәү максатларында гамәлгә ашырыла.

Дәүләт (муниципаль) финанс контроле тышкы һәм эчке, башлангыч һәм аннан соңгыларға бүленә.

Тышкы дәүләт (муниципаль) финанс контроле Россия Федерациясе Хисап палатасының, Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль

берәмлекләренң контроль-хисап органнарының (алга таба - тышкы дәүләт (муниципаль) финанс тикшерүе органнары) тикшерү эшчәнлегә булып тора.

3. Эчке дәүләт (муниципаль) финанс контроле Федераль казначылыкның, Россия Федерациясе субъектларының башкарма хакимияте органнары (жирле администрация органнары) (алга таба - эчке дәүләт (муниципаль) финанс тикшерүе органнары) булып торган дәүләт (муниципаль) финанс тикшерүе органнарының контроль эшчәнлегә булып тора.».

10. 87 статьяга түбәндәге эчтәлекле 4 пунктны өстәргә :

«п. 4. Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Күләгәш авыл жирлегә Советы депутатлары санын арттыручы яисә киметүче үзгәрешләр күрсәтелгән үзгәрешләр кертү турында муниципаль норматив хокукый актың кабул иткән Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Күләгәш авыл жирлегә Советының вәкаләтләре вакыты чыкканнан соң үз көченә керә.».